

Σωγόν

ΕΤΟΣ Α' ΑΡΙΘ. 61—123

ΕΝ ΑΓΡΙΝΙΩ ΤΗ 29 ΙΟΥΛΙΟΥ 1907

ΦΥΛΛΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Δραχμὰς 10 —§§— ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Δραχμὰς 15
ΕΞΑΜΗΝΟΣ δ2. 5 Διατριβαὶ καὶ δημοσιεύσεις ἰδιαιτέραι συμφωνίας

Γραφεῖον Ἑφημερίδος κατ'ὡθεὶ οἰκίᾳ Διονυσίου Καραγιάννη

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΙΩΑΝΝΗΣ Ζ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΦΡΕΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ

Η ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΗ ΔΟΞΑ

Ο

ΚΑΙ ΛΑΜΠΑΚΗΣ ΚΑΙ ΑΙ ΕΝ ΤΩ ΝΑΩ ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΑΙ
ΣΚΗΝΑΙ

ΑΛΗΘΕΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ

Η δεκάτη ὀγδόη Τουλίου εἶνε μία μεγάλη καὶ τρισένδοξος θρη-
σκευτικὴ καὶ Ἑθνικὴ ἡμέρα, τὸ δὲ μικρὸν Αἰτωλικὸν ἢ ἀγία αὕτη νη-
σίς τοῦ ΓΟΥΣΓΑΒΟΥ ΣΒΑΜΠ, καταλαμβάνει ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύ-
της διὰ τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ ὑπὸ τὴν ἀθύρυσαν γῆν του καὶ ἐπὶ ἡ-
μισυ περίπου αἰῶνα κεκαλυμμένου ὑπερτίμου θησαυροῦ του, τῆς Θε-
όθεν ὑπερλάμπρου δόξης του, ἥτις εἰς τοὺς ἀθανάτους χρέους τῆς
παλλιγγεσίας ἀνύπνησε τὴν καρδίαν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ κόσμου καὶ συ-
νεκίνησε τὰς λύρας μέχρις ἀποθεώσεως τῶν μεγάλων αὐτοῦ ποιητῶν,
καταλαμβάνει λέγομεν μίαν ὑπερίχον καὶ τετιμημένην σελίδα εἰς

τὴν Ἑθνικὴν μας καὶ Ἑκκλησιαστικὴν μας Ἱστορίαν, σελίδα τὴν ὁποίαν ἡ χεὶρ τοῦ Θεοῦ ἠδούκησε ν' ἀναγράψῃ.

Τὸ πηγᾶδι τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, τοῦ πτωχοῦ τούτου καὶ ἀπερίτου Νοῆστος τοῦ Αἰτωλικοῦ, τὸ πηγᾶδι τοῦτο, διὰ τῶν ἀποκρύφων τοῦ ὁποίου ρλεδῶν ἐμυσταγώγησεν ἡ Ἑθνικὴ φυγὴ τῆς μεγάλης ἐκείνης γεννᾶς τῶν προγόνων μας μετὰ τῆς ὑπερτάτης δημιουργίας. ἐν στιγμαῖς ἀρρήτου μεγαλοπρεπείας, ἐν στιγμαῖς ἀφθάρτου τραγικότητος ἐν αἷς ὑπὲρ τὸ ἐνδοξόν τοῦτο τέμενος αἰωρεῖτο μακρόμενον τὸ πῦρ καὶ ὁ σίδηρος τῷ προαιωνίου τυράννου, ὡς ἐκρέματο ὦμῃ καὶ ἀγρία ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν προμαχίων τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας ἡ ἀναικτεῖρμων αὐτοῦ μάχαιρα, αὐτὸ τὸ πηγᾶδι, ἰδοὺ σήμερον, καὶ μετὰ ἐξήκοντα πέντε ἐνιαυτοῦς ἡ εὐλογημένη σκαπάνη ἐνός ὑπερόχου εἰς μόρφωσιν καὶ φιλοπατρίαν μυστοῦ καὶ ἐρευνητοῦ τῶν Χριστιανικῶν κειμηλίων, ὁδηγηθεῖσα ἀπὸ τὰς ἐπιστάτας καὶ πολυεταῖς ἐπικλήσεις μας· καὶ ἀπὸ τὴν Χριστιανικῶν τῶν κληρικῶν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης μας Ὑλγας ἐπαναφέρει ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνθρωπίνων ὀφθαλμῶν, ἐναξιζόμενον ἐκπλήξῃ καὶ συγκινήσει τὰς καρδίας τῶν Χριστιανῶν, ἀλλὰ καὶ κατασταθῇ ὡς ἀναμνηστικὸν ἀγίασμα ἐνὸς Πανελληνίου προσκυνηματος.

Ἀπὸ τοῦ 1842 ὑπῆρξε τεθαμμένη ὑπὸ τὰς ἐκαστοτε ἐπιχωματώσεις τοῦ Ναοῦ ἡ Θεία Πηγὴ, ἐκτοτε δεσφύδεις τὴν ἀνεξήτησεν ἐκ τῶν νεώτερων. Μένον σὶ στήλαι αὗται. αἱ πρὸ δεκαετίας τιτλοφορούμεναι μετὰ τὸ ὄνομα τῆς ἐνδοξοῦ νασίδος, ἐπεδιδόξαν κατ' ἐπιμονῆς καὶ πέραν τῶν δύο λέξεων τῆς Ἱστορίας τοῦ Τριχούρη περὶ τοῦ γεγονότος τούτου νὰ ἀνεύρωσι διαφωτιστικώτερως ἱστορικῆς κληρῆς τοῦ μεγάλου ἐκείνου θαύματος τοῦ 19ου αἰῶνος. Καὶ διεμαρτύροντο ἐπὶ σιρᾶν ἐτῶν κατὰ τῆς σιγῆς, ἥτις ἐχάλυπτε τὸ θάϊον μεγαλοῦργημα καὶ ἐπεκαλοῦντο καὶ προσεδόκουν τὴν παρέμβασιν τῆς Ἑκκλησίας καὶ τῆς ἀρχαιολογίας καὶ τῶν πατριωτῶν τὰς προσπάθειας, ὅπως μὴ παραμῆνῃ οὕτως κακρυμμένος ὁ ἀνεκτίμητος ὁ θαυμάσιος τοῦ Αἰτωλικοῦ καὶ ἐν ᾧ εἰς μάστιγ' ἐκτύπον πανταχοῦ θύραι, ἰδοὺ ἐν μέσῳ τοῦ Αἰτωλικοῦ ἀναφαίνεται ὁ πάντων ἀρμοδιώτερος καὶ λόγῳ εὐρείας μερῶσεως καὶ ὑψηλῆς θέσεως ἐγκριτος ἐπιστήμων τῆς Ἑκκλησιᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Γ. Λαμπάκης. Ἐν ποίημα, εἰς ὕμνος τοῦ Μεγάλου τῆς Γερμανίας ποιητοῦ ΣΒΥΜΠ, ὅπερ ὁ ἀειμνηστος συμπολίτης Ἀλέξ. Τσιμπουράκης μετεφρασμένον μᾶς ἐχορηγήσεν ἦτο ἡ ἀρετηρία τῶν σκέψεων ἐκείνων, αἵτινες ὠδήγησεν ἡμᾶς εἰς τὰ σημερινὰ γεγονότα, ἅτινα ὀρεῖται τὸ Αἰτωλικὸν καὶ τὴν Ἑθνος ὁλόκληρον εἰς τὸν ἐνθεον ζῆλον καὶ τὴν φιλοπατρίαν τοῦ κ. Λαμπάκη καὶ εἰς τὴν ἑθνικὴν καὶ ὕλικὴν προστασίαν τῆς Σεπτῆς ἡμῶν Ἀνάσσης.

Βεβαίως τοιοῦτον ἀνεμῆγετο τὸ ἀποτέλεσμα ἅμα ὡς τὸ ἔργον τῆς ἐργῆς ἀνέλαθεν ἀνὴρ τῆς περιωπῆς τοῦ κ. Λαμπάκη, ὅστις μετὰ μακρὰν μεθ' ἡμῶν ἀλληλογραφίαν περὶ τοῦ Ναοῦ καὶ τῆς Θείας πηγῆς, καὶ μόλις ἐπανήλθεν ἐξ Ἀσίας, ἐπεσκέρθη τὸ Αἰτωλικὸν καὶ ἐπελήφθη τοῦ ἔργου τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ Ναοῦ, δαπάναις τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης ἡμῶν μεγίστου ἐπιδειξάσης ἐνδιαφέρον πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ἀπὸ θαύματος ἱεροῦ Φρέατος.

Ἀπὸ τῆς πρώτης λοιπὸν τῆς π. Τετάρτης καὶ ἀφοῦ ἐφάλη κατασκευτικὴ δέξις ἐν τῷ Ναῷ ἤρχισεν ἡ ἐκσκαφὴ τοῦ ἱεροῦ χώρου παρουσία τῶν ἱερέων τοῦ Ναοῦ, τῶν γερόντων τοῦ Αἰτωλικοῦ καὶ πλήθους ἄλλου ἐκλεκτοῦ κόσμου, ὁ ὠνωδῶς ἀναμῆνεντος τὴν ἀνεύρεσιν τῆς Θείας πηγῆς, ἐξ ἧς τὸ πάλαι εἰς ἐνιαυτοὶ αὐτοῦ πρόγονοι ἤντησαν δυνάμεις καὶ ἐξηκολούθησαν τὸν γιγάντιον ἀγῶνα τῶν πρὸς ἀπελευθέρωσιν μας.

Ἡ σκαπάνη τῶν ἐργατῶν κατέρχεται, ὅλον ἐν κατέρχεται, ἀνορύσσονται ἐντεῦθεν καὶ ἐκείθεν τὸ λιθόστρωτον τοῦ Ναοῦ δάτεδον, χωρὶς ἀκόμη νὰ φανοῦν σημεῖα φρέατος. Ἀλλ' ἅμα ὡς κατήλθεν ὑδὸς τοῦ μέτρου κατὰ τῆς ἐπιφανείας, ἦν ἕως ἐκεῖ τρία ἐδαφικὰ στρώματα διόφρυν συστάσεων διεχώριζον, ἡ σκαπάνη τοῦ ἐργάτου διέρρηξε τὴν ἐπεχωσμένην ὁπὴν καὶ τὸ ἱερὸν ὕδωρ ἤρχισεν ἀφθόνως ν' ἀναβλύζῃ καλύπτον τὸ κύκλῳ διαγραφόμενον λίθινον χεῖλος τοῦ μικροῦ φρέατος.

Τὸ ἐγένετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν εἶνε βεβαίως εὐκαλὺν νὰ περι-
λάβῃ ἢ περιγραφῇ αὕτη. Χαρὰ, ἀγαλλίασις, συγκινήσις, μελαγχολί-
αις δάκρυα, ὅλα αὐτὰ τὰ ἀνθρώπινα συναισθήματα ἐξωγραφίζοντο εἰς
τὰ μέτωπα τῶν παρισταμένων, ἄνδρες δὲ γυναῖκες καὶ παιδιὰ πά-
σης τάξεως ἔσπευδον καὶ ἀφοῦ μὲ δάκρυα χαρᾶς ἐρίλουν τὰς γεῖρας
τοῦ κ. Λαμπάκη, κατήρχοντο εἰς τὸ μικρὸν φρέαρ ὡς εἰς ἄλλην κολυμ-
βήθραν τοῦ Σιλωὰμ καὶ βυθίζοντες ἐντὸς αὐτοῦ τὰ μικρά τ' οὐν, κύπελλα
ἀνέστυρον μετ' εὐλαθείας ταῦτα πλήρη ἡγιασμένου ὕδατος.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς δοξολογίας ὁ κ. Λαμπάκης συγκεκινημένος ἐλά-
τατα, σχεδὸν κλαίων καὶ εὖρος, ἔβλεπε τὸ θέαμα ἐκεῖνο τοῦ συναπι-
ζομένου περὶ τὴν Θεῖαν πηγὴν λαοῦ, πρὸς ὃν τὴν ἐσπέραν ὠμίλησεν
ἀναπτύξας μετὰ θαυμαστῆς γλαφυρότητος τὴν μεγάλην σημασίαν ἀ-
πὸ τε θρησκευτικῆς καὶ ἔθνικῆς ἀπόψεως τοῦ φρέατος τούτου οὗ σή-
μερον ἐγένετο ἡ ἀποκαλύψις.

Οὐφωπεινὸς καὶ πλήρης μεγάλων ἐννοιῶν λόγος τοῦ φιλοπάτριδος
τούτου ἀνδρός, ὑπῆρξεν ἀληθὲς ἀριστοῦργημα καλλιπερίας, σχήμα-
τος καὶ ρητορικῆς εὐρυκαθείας, ἥτις συνήρπητε κυριολεκτικῶς τὸ κα-

τωθι καὶ περὶ τὸν Ναὸν ἄπειρον πλῆθος, διαρκῶς χειροκροτοῦν τὸν κ. Λαμπάκη.

Εἶνε στέμα τοῦ Θεοῦ ἡ ἱερὰ αὐτῇ πηγὴ, ἔλεγε πρὸς τὸν λαόν ὁ κ. Λαμπάκης, κυλαρίζων συγχρόνως τὰς ὑλιστικὰς δοξασίας. Εἶναι σάλπιγξ ἡχηρὰ καὶ μεγάλη, δι' ἣς σαλπίζεται ἀνὰ τὸν κόσμον ἡ Παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ, ὅστις ὅπως εἰς τὴν πτωχὴν φάτιν τῆς Ναζαρέτ ἠυδόκησε καὶ ἐνανθρωπίσθῃ ὁ λόγος τοῦ διὰ τὸ ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς ὁλυτρωτῆς, οὕτω καὶ ἐδῶ εἰς τὸν πτωχὸν τοῦτον Ναῖσκον τῆς Ἀγίας ταύτης Νήσου κατήλθεν ἡ δύναμις τοῦ ἵνα σώσῃ τὸ λαόν τῶν εὐσεβῶν.

Καὶ πρέπει καὶ ὑπερηφανεύηται τὴ ὥραιον Αἰτωλικὸν διὰ τὴν Θεῖαν ταύτην τιμὴν, διότι ἂν ἡ δοξα τῶν ἄλλων ἡρωϊκῶν πόλεων ἐγγράφῃ μὲ αἷμα, ἡ δοξα τοῦ Αἰτωλικοῦ συνυπεγράφη καὶ δι' αὐτῆς τῆς χειρὸς τοῦ Θεοῦ, οὗ ἡ ἄπειρος εὐσπλαχνία τὴν βόμβαν τοῦ τυράννου μετέβαλεν ἀπὸ θανατηφόρον εἰς ζωηρότερον δύναμιν, ἀνερίζεσθαι τὴν ἐνδοξὸν ταύτην ὁπὴν καὶ ὁρσίστασαν τὰ περιφλεγῆ καὶ καίόμενα ὑπὸ τῆς αἰψῆς χεῖρὸς τῶν πολιορκουμένων.

Ο κ. ΔΑΜΠΑΚΗΣ ΕΠΙΓΙΜΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ
ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ. — ΤΟ ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΟΥ
ΨΑΡΙΣ 11 Τ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Αἰτωλικῷ συνελθὼν εἰς ἑκτακτον συνεδρίαν ἐν τῷ Δημοτικῷ Καταστήματι καὶ λαθὼν ὑπ' ὄψιν τοὺς ἀνθρώπους κόπου, καὶ τὸ μέγα ἐνδιαφέρον τοῦ κ. Λαμπάκη πρὸς ἀνδρῶν τοῦ ἱστορικοῦ φρέατος τοῦ τιμῶντες τὴν πόλιν τοῦ Αἰτωλικῷ, ἀνεκήρυξεν αὐτὸν Ἐπίτιμον πολίτην τῆς πόλεως ταύτης.

Τὸ ψήφισμα λαθὼν ὁ Δημαρχεὺς Ἰωάννης κ. Αἰ. Μαυρίκης μετέβη μετ' ὁλοκληροῦ τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου καὶ πλήθους λαοῦ παρὰ τῷ κ. Λαμπάκη καὶ ἐπέδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ ῥητὸν, καταλλήλως καὶ ἐνθουσιωδῶς προσφωνήσαντος τοῦ φιλοπατρίδος συμπολίτου κ. Ἰωάν. Τσοῦρα. Ο κ. Λαμπάκης μετὰ προφανοῦς συγκινήσεως ἐδέχθη τὴν τιμὴν ταύτην ἐκ μέρους τῆς πόλεως Αἰτωλικῷ, ἀντερώνησε δὲ ἐνδοκρὺς εὐχαριστήσας ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καὶ διαβεβαιώσας τὸν Δημαρχεὺν κ. Μαυρίκην, ὅτι αἰσθάνεται ὑψίστην τιμὴν συγκαταλεγόμενος καὶ αὐτὸς εἰς τὸ μέλλον ὡς πολίτης τῆς ὥραιας ὅσον καὶ ἱστορικῆς ταύτης πόλεως, τῆς μικρᾶς ταύτης καὶ πολυβελγύτρου Βενετίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ κατ' ἐπανάληψιν ὠνόμασε τὸ Αἰτωλικὸν ὁ κ. Λαμπάκης. Χαρακτηριστικὴν δὲ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ Αἰτωλικὸν τοῦ κ. Λαμπάκη εἶνε καὶ ὁ ἔξῃς χαριτωμένος παραλληλισμὸς τοῦ Αἰτωλικῷ πρὸς τὴν ὀνειρωδὴ Βενετίαν, ὃν ἔφερεν ὁ διαπρεπὴς Θεολόγος. Ἀν' ἐκείνη ἔλεγεν ὁ κ. Λαμπάκης, ἔχει Σάν Μάρκο, Πανακοθήκην, Βιβλιοθήκην, Ναυπηγεῖον, Ψηφιδεῖον, Ἀγίον Γεώργιον τὸν Λύγον κ.λ.π. εἶ καὶ τὸ Αἰτωλικὸν τὸ Θεῖον πηγάδα καὶ πυρὸς ἀνίσταται αὐτὸ τὸ χεῖρ τοῦ Θεοῦ, εἰς δοξάν τῆς Χριστιανικῆς Ὁρθοκείας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τιμὴν τοῦτεστι ἥς οὔτε ἔζη ὦθῃ οὐδὲ θά ἀζιωρῇ καὶ ἴδῃ τὸ φθαρτὸν μεγαλεῖον ἡ γλῶσση καὶ ὁ πλοῦτος τῆς μεγάλης Βενετίας.

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ὁ κ. Λαμπάκης πρόεβη δι' ἐργασιῶν εἰς ἐκσχασίν τοῦ πρό τῆς θύρας τοῦ Ναοῦ μέρους ἐνθα ἐτάφη ἡ ΚΥΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ, διεγράφη δὲ ὁ χώρος ἐνθα θά γείνη μνημεῖον τῆς περιφέρειας Ἑλληνίδος. Περὶ αὐτῆς θά γράψωμεν ἐκτενέστερον εἰς προσεγὲς φύλλον, ἐπιμελῶς συλλέξαντες πᾶσαν σχετικὴν πληροφορίαν. Μετὰ δὲ τοῦτο μετέβη διὰ πλινθίου οὐροῦ καὶ εἰς τὸ ἐνδοξὸν ἱλίοδον τοῦ ΝΤΟΛΜΙ, τὸν προμαχῶνα τοῦ Αἰτωλικῷ, φωτογραφήσας τὸ σωζόμενον ἀκόμη ταμπουρί τοῦ ἀτρομήτου Διακατᾶ, ἐπάνω εἰς τὸ ὅπριον ἐλπίζομεν ὅτι ὁ Δημαρχος Αἰτωλικῷ κ. Μπάρας θέλει ἐμεριμνήσῃ ὅπως ὑψωθῇ εἰς μαρμαρινὸς σταυρὸς, ὃν καὶ ἄλλοτε ὑπεσχέθη ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς αὐτοῦ μεταδόσεως τῶν ὑπὸ τὸν καθηγητὴν κ. Ζησίου μαθητῶν τοῦ Δου ἐν Ἀθήναις Γυμνασίου τῆς Μετροπόλεως.

μας καὶ Ἑκκλησιαστικὴν μας Ἱστορίαν, σελίδα τὴν ὁ-
του Θεοῦ ἡδόκησε ν' ἀναγράψῃ.

Ἡ τῶν Παμμαγίστων Ταξιαρχῶν, τοῦ πτωχοῦ τούτου καὶ
κίρκου τοῦ Αἰτωλικοῦ, τὸ πηγᾶδι τοῦτο, διὰ τῶν ἀπο-
ταίου ρλεθῶν ἐμυσταγωγίσειν ἡ Ἑθνικὴ ψυχὴ, τῆς μεγα-
γενεᾶς τῶν προγόνων μας μετὰ τῆς ὑπερτάτης δαμιουρ-
μαῖς ἀρρήτου μεγαλοπρεπείας, ἐν στιγμαῖς ἀφάστου
ἐν αἷς ὑπὲρ τὸ ἐνδοξόν τοῦτο τέμενος αἰωρεῖτο μαυόμε-
αὶ ὁ σιόηρος τ' ὁ προαιωνίου τυράννου, ὡς ἐκρέματο ὡμὴ
ῤῥας κεφαλὰς τῶν προμαχίων τῆς Χριστιανικῆς πίστε-
ῖς Ἀλληνικῆς ἐλευθερίας ἡ ἀναικτεῖρμων αὐτοῦ μάχαιρα,
δι' ἰδοὺ σήμερον, καὶ μετὰ ἐξήκοντα πέντε ἐνιαυτοῦς ἡ εὐ-
κλήνη ἐνός ὑπερόχου εἰς μόρρωσιν καὶ φιλοπατρίαν μύ-
ητου τῶν Χριστιανικῶν κειμηλίων, ὁδηγηθεῖσα ἀπὸ τὰς
πολυτεῖς ἐπικλήσεις μας καὶ ἀπὸ τὴν Χριστιανικῶν
λ. Μ. τῆς Βασιλίσσης μας Ὑλγας ἐπαναφέρει ὑπὸ
ῤῥακίων ὀσθαλμῶν, ἵνα ὀχι μόνον ἐκπλήξῃ καὶ συγκ-
ρδίας τῶν Χριστιανῶν, ἀλλὰ καὶ κατασταλῇ ὡς ἀναμνη-
μα ἐνός Πανελληνίου προσκυνηματος.

1842 ὑπὲρ τὴν πεθαμμένην ὑπὸ τὰς ἐκκιστοτε ἐπιχωματώ-
ν ἡ Θεὸς Πηγὴ, ἐκτοτε δεσφύδεις τὴν ἀνεξήτησεν ἐκ τῶν
ἐναντίων σπλάι αὐταί. αἱ πρὶ δεκαετίας τιτλοφορούμεναι
τῆς ἐνδοξοῦ νησιδος, ἐπεδύσαν κατ' ἐπιμονῆς καὶ πέραν
τῆς Ἱστορίας τοῦ Τριχούρη περὶ τοῦ γεγονότος πούτου
ἱερωτιστικώτερως ἱστορῆς κηγῆς τοῦ μεγάλου ἐκεί-
του 19ου αἰῶνος. Καὶ διαμαρτύροντο ἐπὶ σιερὰν ἐτῶν
ῤῥας ἐκάλυπτε τὸ θεῖον μεγαλοῦργημα καὶ ἐπεκαλοῦν
κου τὴν παρεμβασιν τῆς Ἑκκλησίας καὶ τῆς ἀρχαι-
οπατριῶν τὰς προσπάθειας, ὅπως μὴ παραμένῃ οὐ-
λένος ὁ ἀνεκτίμητος ἡσυχαστὴς τοῦ Αἰτωλικοῦ καὶ ἐν ᾧ εἰς
ὡν πανταχοῦ θύραι, ἰδοὺ ἐν μέσῳ τοῦ Αἰτωλικοῦ ἀναφαί-
ν ἀρμολιώτερος καὶ λόγῳ εὐρείας μαρτύσεως καὶ ὑψηλῆς
ος ἐπιστήμων τῆς Ἑκκλησίας. Ἀρχιεπισκόπου κ. Γ. Λαμ-
πίου, εἰς ὕμνος τοῦ Μεγάλου τῆς Γερμανίας ποιητοῦ
ὁ ἀειμνηστὸς συμπολίτης Ἀλέξ. Τσιμπουράκης μετε-
ρ ἐχρηγήσεν ἡτο ἡ ἀρετηρία τῶν σκέψεων ἐκείνων, αἱ-
ἐν ἡμᾶς εἰς τὰ σημερινὰ γεγονότα, ἅτινα ὀρεῖται τὸ Αἰτω-
Ἑθνὸς ὀλόκληρον εἰς τὸν ἐνθεν ζῆλον καὶ τὴν φιλοπα-
Λαμπάκη καὶ εἰς τὴν ἥλικὴν καὶ ὕλικὴν προστασίαν τῆς
Ἀναστροφῆς.

οὐτοῦ ἀνεμέγετο τὸ ἀποτέλεσμα ἅμα ὡς τὸ ἔργον τῆς
ἐν ἀνὴρ τῆς περιωπῆς τοῦ κ. Λαμπάκη, ὅστις μετὰ μα-
ὲν ἀλληλογραφίαν περὶ τοῦ Ναοῦ καὶ τῆς Θεῖας πηγῆς,
ῤῥα ἐκ τῆς Ἀσίας, ἐπεσκέσθη τὸ Αἰτωλικὸν καὶ ἐπελήρθη
ἀναστροφῆς τοῦ Ναοῦ, δαπάναις τῆς Α. Μ. τῆς Βασι-
μείστον ἐπιδειξάσης ἐνδιαφέρον πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ἁ-
ἱεροῦ Φρέατος.

ρωίας λοιπὸν τῆς π. Τετάρτης καὶ ἀφοῦ ἐφάλη κατα-
ἐν τῷ Ναῷ ἤρχισεν ἡ ἐκσκαφὴ τοῦ ἱεροῦ χώρου πα-
ἐν τοῦ Ναοῦ, τῶν γερόντων τοῦ Αἰτωλικοῦ καὶ πλη-
λεχτοῦ κόσμου, ἃ ὡνωδῶς ἀναμένοντες τὴν ἀνεύρεσιν
τῆς, ἐξ ἧς τὸ πάλαι αἰ ἐνναῖοι αὐτοῦ πρόγονοι ἤντη-
καὶ ἐξηκολούθησαν τὸν γιγάντιον ἀγῶνα τῶν πρὸς ἀπε-
ς.

τωθι καὶ περὶ τὸν Ναὸν ἄπειρον πλῆθος, διαρκῶς χειροκροτοῦν τὸν κ.
Λαμπάκη.

Εἶνε στέμα τοῦ Θεοῦ ἡ ἱερὰ αὕτη πηγὴ, ἔλεγε πρὸς τὸν λαόν ὁ
κ. Λαμπάκης, κολαρίζων συγχρόνως τὰς ὕλιστικὰς δοξασίας. Εἶνοι
σαλπικὴς ἡχηρὰ καὶ μεγάλη, οἱ ἦς σαλπίζεται ἀνὰ τὸν κόσμον ἡ
Παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ, ὅστις ὅπως εἰς τὴν πτωχὴν φάτιν τῆς Να-
ζαρέτ ἡδόκησε νὰ ἐνανθρωπισθῇ ὁ λόγος τοῦ διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς
ὀλυτρωτῆς, οὕτω καὶ ἐδῶ εἰς τὸν πτωχὸν τοῦτον Ναῖσκον τῆς Ἀγι-
ας ταύτης Νήσου κατῆλθεν ἡ δύναμις τοῦ ἵνα σώσῃ τὸ λαόν τῶν εὐ-
σεβῶν.

Καὶ πρέπει νὰ υπερφανεύηται τὸ ὄραϊον Αἰτωλικὸν διὰ τὴν Θεῖαν
ταύτην τιμὴν, διότι ἂν ἡ δοξὰ τῶν ἄλλων ἡρωϊκῶν πόλεων ἐγγράφῃ με-
αἷμα, ἡ δοξὰ τοῦ Αἰτωλικοῦ συνυπεγράφη καὶ δι' αὐτῆς τῆς χειρὸς
τοῦ Θεοῦ, οὗ ἡ ἀπειρος εὐσπλαγχνία τὴν βόμβαν τοῦ τυράννου μετέ-
βαλεν ἀπὸ θανατηφόρον εἰς ζωηρόρον δύναμιν, ἀνευρίσασα τὴν ἐνδοξὴν
ταύτην ὁπλὴν καὶ ὀρεσίσασαν τὰ περιελεγτὰ καὶ καίόμενα ὑπὸ τῆς αἰ-
ψῆς χειρὸς τῶν πολιορκουμένων.

Θ. κ. ΛΑΜΠΑΚΗΣ ΕΠΙΓΙΜΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ
ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ. — ΤΟ ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΟΥ
ΨΗΡΙΣ 11 Τ. Δ. ΔΙΔΩΡΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Αἰτωλικὸν συνελθὼν εἰς ἐκτακτον συνε-
δρίσιν ἐν τῷ Δημοτικῷ Καταστήματι καὶ λαθὼν ὑπ' ὄψιν τοὺς ἀτύ-
τους κόπου, καὶ τὸ μέγα ἐνδιαφέρον τοῦ κ. Λαμπάκη πρὸς ἀνεύρεσιν
τοῦ ἱστορικοῦ φρέατος τοῦ τιμῶντος τὴν πόλιν τοῦ Αἰτωλικοῦ, ἀνεκῆ-
ρυξεν αὐτὸν Ἐπίτιμον πολίτην τῆς πόλεως ταύτης.

Τὸ φήρισμα λαθὼν ὁ Δημαρχεὺς Πάρεδρος κ. ΑΘ. Μαυρίκης με-
τέβη μετ' ὀλοκληροῦ τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου καὶ πλῆθος λαοῦ παρὰ
τῷ κ. Λαμπάκῃ καὶ ἐπέδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ ῥα, καταλλήλως καὶ ἐν-
θουσιωδῶς προσφωνήσαντες τοῦ φιλοπατρίδος συμπολίτου κ. Ἰωάν.
Τσοῦβαρα. Ὁ κ. Λαμπάκης μετὰ προφανοῦς συγκινήσεως ἐδέχθη
τὴν τιμὴν ταύτην ἐκ μέρους τῆς πόλεως Αἰτωλικῆς, ἀντερόνησε δὲ
ἐν ὀλοκρῶς εὐχαριστήσας ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καὶ διαβεβαιώσας τὸν Δη-
μαρχεῦν κ. Μαυρίκην ὅτι αἰσθάνεται ὕψιστην τιμὴν συγκαταλεγό-
μενος καὶ αὐτὸς εἰς τὸ μέλλον ὡς πολίτης τῆς ὥραιας ἑστὸν καὶ ἱστο-
ρικῆς ταύτης πόλεως, τῆς μικρᾶς ταύτης καὶ πολυεληγέστου Βενε-
τίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ κατ' ἐπαναλήψιν ὀνόμασε τὸ Αἰτωλικὸν ὁ
κ. Λαμπάκης. Χαρακτηριστικὸν δὲ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης
πρὸς τὸ Αἰτωλικὸν τοῦ κ. Λαμπάκη εἶνε καὶ ὁ ἐξῆς χαριστικὸς πα-
ραλληλισμὸς τοῦ Αἰτωλικοῦ πρὸς τὴν ὀνειρωδὴ Βενετίαν, ἐν ὅσῳ ὁ
διαπρεπὴς Θεολόγος. Ἀν' ἐκείνη ἔλεγε ὁ κ. Λαμπάκης, ἔχει Σάν-
Μάρκο, Πανακοθήκην, Βιβλιοθήκην, Ναυπηγεῖον, Ψηφιδεῖον, Ἀγι-
ὸν Γεώργιον τὸν Λύγον κ. λ. π. εἰ καὶ τὸ Αἰτωλικὸν τὸ Θεῖον π. η. γ. α.
δ. α. κ. ι. τυοπερ αἰσθεσθε αὐτὸ τὸ γέρι τοῦ Θεοῦ, εἰς ὀξῆαν τῆς Χρι-
στιανικῆς ὀρησκείας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τιμὴν τοῦπεστι ἧς οὐτε ἦξε
ὀλῃ οὐδὲ θὰ ἀξιώσῃ νὰ ἰδῇ τὸ φθαρτὸν μεγαλεῖον ἡ γλιδὴ καὶ ὁ πλοῦ-
τος τῆς μεγάλης Βενετίας.

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ὁ κ. Λαμπάκης προέβη δι' ἐργασιῶν εἰς ἐκσκα-
σὴν τοῦ πρὸ τῆς θύρας τοῦ Ναοῦ μέρους ἐνθα ἐσκαφῇ ἡ ΚΥΡΑ ΒΑ-
ΣΙΔΙΚΗ τοῦ Ἀλῆ πασσαῖ, διεγράφη δὲ ὁ χώρος ἐνθα θὰ γείνη μνημε-
ον τῆς περιήρου Ἑλληνίδος. Περὶ αὐτῆς θὰ γράψωμεν ἐκτενεστερον.
εἰς προσεγὲς φύλλον, ἐπιμελῶς συλλέξαντες πᾶσαν σχετικὴν πληρο-
σορίαν. Μετὰ δὲ τοῦτο μετέβη διὰ πλειοψηφίας οὗτος καὶ εἰς τὸ ἐνδοξὸν
ἐλίπεδον τοῦ ΝΤΟΑΜΙ, τὸν προμαχίωνα τοῦ Αἰτωλικοῦ, ὥπογραφή-
σας τὸ σωζόμενον ἀκόμη ταμπουρι τοῦ ἀτρομήτου Διακατᾶ, ἐπάνω
εἰς τὸ ὅποιον ἐλπίζομεν ὅτι ὁ Δημαρχὸς Αἰτωλικοῦ κ. Μπάφας θάλει
μεριμνήσῃ ὅπως ὕψωθῇ εἰς μαρμαρίνος σταυρὸς, ἐν καὶ ἄλλοτε ὕπε-
σχέθῃ ἐπ' εὐχαρίᾳ τῆς αὐτῇ μεταδόσεως τῶν ὑπὸ τὸν καθηγῆτην
κ. Ζησίου μαθητῶν τοῦ Δου ἐν Ἀθήναις Γυμνασίῳ τῆς Μετρηπόλε-
ως.

κ. Ζησίου μαθητῶν τοῦ, Δου ἐν Ἀθήναις Γυμνασίου τῆς Μητροπόλε-
ως.

Ἐν τέλει ὁ κ. Α. Χατζάκης καὶ ἀρῶν ἐδέχθητῃν ἐκ μέρους πάντων τῶν
μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς Λαχείου, Ἐργοχείρων, ὑπὲρ τοῦ, Ναοῦ ἐπιτροπῆς, εὐ-
γνωμοσύνην, τῆς ἐριτίμου κυρίας Λίτωλίας Φ. Βάλβη, διὰ τὴν εἰς αὐ-
τὴν, ὡς Ταμίου, κατέθεσιν, τῆς πεντακοσιοδράχμου προσφορᾶς τῆς Α.
Μ. τῆς Βασιλίσσης πρὸς ἀνόρυξιν, τοῦ ἱστορικοῦ φρέατος, ἣν ὑπεσχέθη
αὐτὸς νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν Σεπτῇν, Ἀναστασιν, ἐπὶ ἧλθε τοῦ Λίτω-
λικου εὐχαρηστήσας συγχρόνως καὶ τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεγαλεμπό-
ρου τοῦ Λίτωλικου κ. Φ. Βάλβη διὰ τὴν ἐν τῷ ἀρχοντικῷ οἴκῳ τοῦ
φιλοξενίαν.

